

Stefanovits Pál 70 éves

1990. november 24-én lesz 70 éves STEFANOVITS PÁL, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem professzora, a magyar talajtani tudomány világszerte ismert és elismert képviselője.

Sokoldalú tevékenységét még felsorolni is nehéz, annak méltatása és értékelése pedig nem tömöríthető egy jubileumi, születésnapról történő megemlékezés szűkre szabott kereteibe. Csak néhány ezek közül:

Részt vett és vezető szerepet vállalt a Kreybig féle átnézetes talajismereti térképezés munkálataiban. E térképek korszerű szintéziseként munkatársaival megszerkesztette Magyarország 1:200 000, majd 1:500 000 méretarányú genetikai talajtérképét, s az arra épülő tematikus céltérképek sorozatát, egyebek mellett Magyarország talajeróziós térképét.

Talajdinamikai folyamatok alapján jellemezte az ország főbb talajtípusait. Részletesen tanulmányozta az erdőtalajokban végbemenő anyagforgalmi folyamatokat, leírta az agyagbemosódás és kovárványképződés mechanizmusát.

Nemzetközileg is nagyra értékelték paleopedológiai vizsgálatait.

Vegyészmérnöki képzettségét jól hasznosította talajásványtani és talajkémiai kutatásaiban. Munkatársaival számos korszerű talajvizsgálati módszerrel dolgozott ki és vezetett be /vékonycsiszolatok; röntgen és termikus elemzések; távérzékelés/.

Tevékenységének utóbbi évtizedét is gazdag eredménylista jellemzi:

Hervadhatatlan érdemei vannak a különböző nemzetközi talajosztályozási rendszerek /FAO/UNESCO Világ-Talajtérkép osztályozási rendszere; 7th Approximation; Soil Taxonomy/ hazai megismertetésében, következetes és igé-

nyes oktatásában, ami talajtani tudományunk nemzetközi konvertibilitásának egyik előfeltétele. Részt vett a FAO/UNESCO Európa Talajtévkép megszerkesztésének munkálataiban.

Munkatársaival megszerkesztette Magyarország talajainak agyagásvány térképét és rendszert dolgozott ki a talaj agyagásvány összetételének többszempontú értékelésére.

Méltán tekinthető úttörőnek és meghatározó egyéniségnek a hazai talajtan környezetvédelmi-környezetgazdálkodási alkalmazásában. Felhívta a figyelmet a talajsavanyodás folyamatainak okaira és következményeire, a talajszennyező és veszélyeire és ennek az élelmi-láncra gyakorolt hatásaira.

Sokoldalú képzettsége, kifejezetten multidiszciplináris karaktere, közvetlensége és kedves embersége is nagy szerepet játszott abban, hogy igen jó kapcsolatot alakított ki a társtudományok képviselőivel. E kapcsolatrendszer és kitűnő érzéke egyaránt segítette elméleti tudományos eredményeinek sikeres gyakorlati alkalmazásában /pl. a talaj agyagásvány összetételének figyelembe vétele a racionális műtrágyázási rendszer kidolgozásánál; a különböző ásványi nyersanyagok talajjavításra történő felhasználási lehetőségeinek felmérése/.

A legtöbbet ezen a területen több évtizedes oktatási tevékenységével tett. Különböző szinteken és különböző egyetemeken oktat. Igényes, jól rendszerezett és vonzó előadásai népszerűek és látogatottak. Hallgatóira is át sugárzó szuggesztív lelkesedése sok hivat szerzett és sok képzett szakembert nevelt a talajtani tudománynak. Érvényes ez jegyzeteire, könyveire, közleményeire is.

1976 óta rendes tagja a Magyar Tudományos Akadémiának. Választott tagja az MTA Elnökségének, elnöke az MTA "Környezet és Egészség", valamint Talajtani Bizottságának. Tagja számos további tudományos bizottságnak, társaságnak; folyóiratok, közte az "Agrokémia és Talajtan" szerkesztőbizottságának. Tiszteleti elnöke a MAE Talajtani Társaságának. Eredményes munkát végez számos nemzetközi szervezetben /MAB, ICBP, UNEP, CIGR/. Nemzetközi elismertségét jelzi, hogy tagja az Osztrák Tudományos Akadémiának, a Leopoldina Német Természettudományi Akadémiának, tiszteleti tagja a Német Talajtani Társaságnak.

Kiemelkedő tudományos és oktató munkáját számos kitüntetés mellett 1985-ben Állami Díjjal ismerték el.

Közelgő 70 éves születésnapján STEFANOVITS PÁL-t tisztelettel és szeretettel köszönti a magyar talajtani szakemberek, valamint a társtudományok nagy közössége. Köszöntik volt és jelen munkatársai, kollégái, tanítványai, írásainak széleskörű olvasótábora, tudományos eredményeinek felhasználói, alkalmazói. Kívánunk számára további alkotó éveket, és eredményes kutató-oktató-szervező tevékenységet. Mindehhez pedig sok erőt, harcos optimizmust és jó egészséget.

VÁRALLYAY GYÖRGY